

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

DIBATSELA 2013

MEMORANTAMO

MEPUTSO: 80

Palomoka ya matlakala a memorantamo ke 11.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO LEKOLA TAODIŠO [40]

	Khouto 7: Bokgoni bjo bobotse go fetiša.	Khouto 6: Bokgoni bjo bobotse kudukudu.	Khouto 5: Bokgoni bjo bobotse kudu.	Khouto 4: Bokgoni bja go kgotsofatša.	Khouto 3: Bokgoni bjo bo lekanego.	Khouto 2: Bokgoni bja go išega.	Khouto 1: Bokgoni bja go hlaelela kudukudu.
	80–100%	70–79%	60–69%	50–59%	40–49%	30–39%	0–29%
	22½–28	20–22	17–19½	14–16½	11½–13½	8½–11	0–8
DITENG LE PEAKANYO (MEPUTSO 28)	-Diteng di laetša kwešišo ya go kgahliša ya ditaba. -Dikgopolo tša go butšwa tša go hlohla mogopolo. -Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše taodišo ya go hlamega gabotse kudukudu.	-Diteng di laetša tlhalošo ye e tseneletšego ya ditaba. -Dikgopolo di a kgahliša, ke tša boikgopolelo. -Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše taodišo ya go hlamega gabotse kudu.	-Diteng di laetša tlhalošo ya go kwagala ya ditaba. -Dikgopolo tša go kgahliša, tša go goga šedi. -Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše taodišo ya go hlamega gabotse.	-Diteng di laetša tlhalošo ye e lekanego ya ditaba ka go kgotsofatša. -Dikgopolo ke tša mehleng, tša go se tsenelele. -Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše taodišo ya go amogelega ya magareng ya go nyalelana le lelemtlaleletšo la bobedi.	-Diteng ke tša mehleng tša go fela di sa nyalelane. -Dikgopolo mo go ntši di tseleng fela di a ipušeletša. -Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše taodišo ya go hlamega gabotse ya lelemtlaleletšo la bobedi.	-Diteng ga di kwagale ka mehla, ga di nyalelane. -Dikgopolo ke tše nnyane tša go fela di ipušeletša. -Bohlatse bja go hlaelela bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo.	-Diteng di fapogile e bile ga di nyalelane. -Dikgopolo di šarakane e bile di a hlakahlakanywa. -Ga go na peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo. -Taodišo e hlagišitšwe ka bofokodi.

POLELO, SETAELE LE PALOBOHLATSE (MEPUTSO 7)	6–7 -Bohlatse bja temogo ye e tseneletšego ya polelo. -Polelo le maswaodikga di laotšwe ka botlalo. -Polelomakgethe e šomišitšwe ka nepagalo. -Kgethontšu ke ya maleba mo gohle. -Setaele se se nepagetšego se tšweletša sererwa ka kgethontšu.	5–5½ -Temogo ye e itšego ya polelo. -Polelo le maswaodikga di laotšwe ka tshwanelo le go kgona go šomiša polelo-makgethe ka nepagalo. -Kgethontšu mo gontši e nepagetše. -Setaele sa maleba se tšweletša sererwa ka kgethontšu. -Taodišo ga e na le phošo go laetša gore	4½ -Temogo ye e itšego ya khuetšo ya polelo. -Polelo le maswaodikga mo gontši ke tša maleba. -Kgethontšu e lekanetšenyana fela e sepelelana le setšweletšwa. -Setaele ke sa maleba e bile se sepelelana le dinyakwa tša sererwa. -Taodišo e tloga e se na le phošo go	3½–4 -Temogo ye e itšego ya khuetšo ya polelo. -Polelo e nyakile e letefaditšwe, mme maswaodikga a a kgotsofatša. -Kgethontšu e nyakile go hlaelela fela e sepelelana le sererwa ka tshwanelo. -Setaele se sepelelana le dinyakwa tša sererwa. -Taodišo e sa na le diphošo.	3 -Polelo ya go hlaelela le maswaodikga ga se a šomišwa ka tshwanelo. -Kgethontšu ya motheo ya go hlaelela. -Setaele ga se nyalelane e bile ga se swanetšane le sererwa. -Taodišo e na le diphošo tše ntši le ge e laetša e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.	2½ -Polelo le maswaodikga di fošagetše. -Kgethontšu e hlaelela kudu -Setaele ga se sepelelane le sererwa. - Taodišo e tletše ka diphošo le ge e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.	0 – 2 -Pilo le maswaodikga di fošagetše kudu. -Kgethontšu e šarakane e bile e hlakahlakane. -Setaele se fošagetše ka mahlakoreng ka moka. -Taodišo e tletše ka diphošo e bile e hlakahlakane le ge e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.
	-Taodišo e tloga e se na le ge e le phošwana go laetša gore e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.	e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.	laetša gore e badišitšwe le go ntšhwa diphošo.	diphošo le ge e laetša go badišwa le go ntšhwa diphošo.			
TLHAMEGO (MEPUTSO 5)	4–5 -Sererwa se tšwelapele ka nyalelane. Dintlha di filwe ka botlalo. -Mafoko le ditemana ka moka di hlamilwe ka nepagalo, di tšweletša tlhalošo ya go kwagala. -Botelele ke bja maleba.	3½ -Dintlha di a latelana e bile di a nyalelane. -Mafoko le ditemana di hlamilwe ka nepagalo le tlhalošo e a kwagala. -Botelele ke bja maleba.	3 -Dintlha tše nnyane tša maleba di tšweleditšwe. -Mafoko le ditemana gantši di hlamilwe ka tshwanelo le tlhalošo mo gontši e tloga e kwagala gabotse. -Botelele e nyakile go ba bja maleba.	2½ -Dintlha tše dingwe tša maleba di laeditšwe. -Diphošo tlhamegong ya ditemana le mafoko fela tlhalošo e kwagala. -Botelele ke bja maleba.	2 -Bohlatse bja dintlha tša maleba. -Mafoko le ditemana di fošagetše le ge tlhalošo ka kakaretšo e kwagala. -Botelele – telele kudu/kopana kudu.	1½ -Dikgopolo tše dingwe di tšwele tseleng, go boima go latela kakaretšo ya dikgopolo. -Mafoko le ditemana ga se tša hlamega, gomme tlhalošo ga e kwagale. -Botelele – telele kudu/kopana kudu.	0–1 - Dikgopolo di tšwele tseleng. -Mafoko le ditemana di šarakane e bile ga di tselanelane. - Botelele – telelelelele/ kopanakopana.

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO LEKOLA DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE [20]

	Khouto 7: Bokgoni bjo bobotse go fetiša.	Khouto 6: Bokgoni bjo bobotse kudukudu.	Khouto 5: Bokgoni bjo bobotse kudu.	Khouto 4: Bokgoni bja go kgotsofatša.	Khouto 3: Bokgoni bjo bo lekanego.	Khouto 2: Bokgoni bja go išega.	Khouto 1: Bokgoni bja go hlaelela kudukudu.
	80–100%	70–79%	60–69%	50–59%	40–49%	30–39%	0–29%
	11½–14	10–11	8½–9½	7–8	6–6½	4½–5½	0–4
DITENG, PEAKANYO LE TLHAMEGO (MEPUTSO 14)	<p>-Tsebo e botsebotse ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya sererwa, ga a tšwe tseleng.</p> <p>-Diteng le dikgopolo di a nyalelana, setšweletšwa se na le dintlha tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa a sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega gabotse kudukudu.</p>	<p>-Tsebo e botse ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya sererwa, ga go na le go tšwa tseleng.</p> <p>-Nyalelano ya diteng le dikgopolo ke ye kaone, di na le dintlha tša go thekga setšweletšwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega kaone kudu.</p> <p>-O šomišitše melao ya maleba ya sebopego gabotse.</p>	<p>-Tsebo ya go kwagala ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya ditaba, o tšwele tseleng gannyane.</p> <p>-Setšweletšwa se tloga se nyalelana ka diteng le dikgopolo.</p> <p>-Tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega gabotse.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo setšweletšwa sa go hlamega gabotse</p> <p>-O šomišitše melao ye mentši ya maleba ya sebopego.</p>	<p>-Tsebo ye e lekanego ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, fela se ga se thibele tlhalošo.</p> <p>-Setšweletšwa se nyakile go nyalelana ka diteng le dikgopolo, se na le dintlha tše dingwe tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja</p> <p>-Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go amogelela lelemetlaleletšo la bobedi.</p> <p>-O šomišitše melao ya maleba ya sebopego.</p>	<p>-Tsebo ya magareng ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>Dikarabo tša mešomo di laetša tebelelo e tshese.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo ga e kwagale gabotse.</p> <p>-Nyalelano ya magareng ya dikgopolo le diteng, setšweletšwa se na le dintlha tše mmalwa tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja</p> <p>-Peakanyo le/ sengwalwakakanywa a sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega sa magareng sa lelemetlaleletšo la bobedi.</p> <p>-O na le tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša sebopego, o tlogetše melao ye bohlokwa.</p>	<p>-Tsebo ya fase ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>Dikarabo tša mešomo di laetša tebelelo ya go hlaelela.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo ga e tšwelele mo gontši.</p> <p>-Setšweletšwa ga se nyalelane ka dikgopolo le diteng mo gontši, se na le dintlha di se kaenyana tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja go hlaelela bja</p> <p>-Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo.</p> <p>-O šomišitše melao ya sebopego ka go se e kwešiše, ye mengwe e tlogetšwe.</p>	<p>-Ga go na tsebo ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo ga e kwagale.</p> <p>-Ga go na nyalelano ya dikgopolo le diteng, se na le dintlha tše nnyane kudu tša go thekga sererwa.</p> <p>-Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo ga se tša maleba.</p> <p>-Setšweletšwa se hlagišitšwe ka bofokodi.</p> <p>-Ga se a šomiša melao ya maleba ya sebopego.</p>

	5–6	4½	4	3–3½	2½	2	0–1½
POLELO, SETAELE LE PALOBOHLATSE (MEPUTSO 6)	<p>-O šomišitše melao ka moka ya maleba ya sebopego.</p> <p>-Polelo ya setšweletšwa mo gontši e nepagetše ebile se hlamilwe gabotse.</p> <p>-Tlotlontšu mo gohle ke ya maleba go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele mo gontši se nepagetše.</p> <p>-Setšweletšwa ga se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamilwe bokaone kudu ka maleba.</p> <p>-Tlotlontšu ke ye kaone ya maleba go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele mo gontši se nepagetše.</p> <p>-Setšweletšwa ga se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamilwe gabotse ka nepagalo.</p> <p>-Tlotlontšu e tloga e le ya maleba go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se tloga se nepagetše.</p> <p>-Setšweletšwa se tloga se se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e lekanetše. Dipošo ga di thibele kelelo ya dintlha.</p> <p>-Tlotlontšu e lekanetše go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se nyakile se nepagetše.</p> <p>-Setšweletšwa se sa na le dipošo le ge se laetša go badišišwa le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele bo nyakile go ba bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamegile gabotsenyana, se na le dipošo tše ntši.</p> <p>-Tlotlontšu e a hlaelela e bile ga se ya swanela morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se na le dipošo.</p> <p>-Setšweletšwa se na le dipošo tše ntši le ge se laetša se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele – telele kudu/kopana kudu.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e a fokola e bile go boima go e latela.</p> <p>-Tlotlontšu e nyaka phošollo ya go tsenelela le gona ga e a lokela morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele ga se sepelelane le sererwa.</p> <p>-Setšweletšwa se tletše ka dipošo e bile se hlakahlakane le ge se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele – telelelelele/ kopanakopana.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e a fokola e bile go boima go e latela.</p> <p>-Tlotlontšu e nyaka phošollo e bile ga se ya lokela morero.</p> <p>-Setaele ga se sepelelane le sererwa.</p> <p>-Setšweletšwa se tletše ka dipošo e bile se hlakahlakane le ge se badišišitšwe le go ntšhwa dipošo.</p> <p>-Botelele – telelelelele/ kopanakopana.</p>

KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO LEKOLA DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA LE DITŠWELETŠWA TŠA TSEBIŠO, MELAETŠA LE MAHLAKORENTŠI [20]

	Khouto 7: Bokgoni bjo bobotse go fetiša.	Khouto 6: Bokgoni bjo bobotse kudukudu.	Khouto 5: Bokgoni bjo bobotse kudu.	Khouto 4: Bokgoni bja go kgotsofatša.	Khouto 3: Bokgoni bjo bo lekanego.	Khouto 2: Bokgoni bja go išega.	Khouto 1: Bokgoni bja go hlaelela kudukudu.
	80–100%	70–79%	60–69%	50–59%	40–49%	30–39%	0–29%
	11½–14	10–11	8½–9½	7–8	6– 6½	4½–5½	0–4
DITENG, PEAKANYO LE TLHAMEGO (MEPUTSO 14)	<p>-Tsebo ye botsebotse ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya ditaba, ga a tšwe tseleng.</p> <p>-Diteng le dikgopolo di a nyalelana.</p> <p>-Setšweletšwa se na le dintlha tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega gabotse kudukudu.</p>	<p>-Tsebo ye botse ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya ditaba, ga go na le go tšwa tseleng.</p> <p>-Nyalelano ya diteng le dikgopolo ke ye kaone ya godingwana, di na le dintlha tša go thekga setšweletšwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega gabotse kudu.</p> <p>-O šomišitše melao ya maleba ya sebopego gabotse.</p>	<p>-Tsebo ya maleba ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Moithuti o hlokometše tebelelo ya ditaba, o tšwele tseleng gannyane.</p> <p>-Setšweletšwa se tloga se nyalelana ka diteng le dikgopolo.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega gabotse sa go nyalelana.</p> <p>-O šomišitše melao e mentši ya maleba ya sebopego.</p>	<p>-Tsebo ya go lekanela ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, fela se ga se thibeke tlhalošo.</p> <p>-Setšweletšwa se nyakile go nyalelana ka diteng le dikgopolo, se na le dintlha tše dingwe tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go amogelela sa lelemetlaleletšo la bobedi.</p> <p>-O šomišitše melao ya maleba ya sebopego.</p>	<p>-Tsebo ya magareng ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>Dikarabo tša mešomo di laetša tebelelo e tshese.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo ga e kwagale gabotse.</p> <p>-Nyalelano ya magareng ya dikgopolo le diteng.</p> <p>-Setšweletšwa se na le dintlha tše mmalwa tša go thekga sererwa.</p> <p>-Bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo se tšweleditše setšweletšwa sa go hlamega sa magareng sa lelemetlaleletšo la bobedi.</p> <p>-O na le dikgopolo tša magareng tša dinyakwa tša sebopego, o tlogetše melao ye bohlokwa.</p>	<p>-Tsebo ya mathomo ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>Dikarabo tša mešomo di laetša tebelelo ya go lekanela.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo ga e tšwelele mo gontši.</p> <p>-Setšweletšwa ga se nyalelane ka dikgopolo le diteng mo gontši, se na le dintlha di sekaenyana tša go thekga sererwa.</p> <p>-Ga go na bohlatse bja peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo di a hlaelela.</p> <p>-O šomišitše melao ya sebopego ka go se e kwešiše, ye mengwe e tlogetšwe.</p>	<p>-Ga go na tsebo ya dinyakwa tša setšweletšwa.</p> <p>-Mongwalo o tšwele tseleng, tlhalošo e no se kwagale ka gohle.</p> <p>-Dikarabo tša mešomo di laetša tebelelo ya go hlaelela.</p> <p>-Ga go na nyalelano ya dikgopolo le diteng, se na le dintlha tše nnyane kudu tša go thekga sererwa.</p> <p>-Peakanyo le/ sengwalwakakanywa sa mathomo ga e kgotsofatše.</p> <p>-Setšweletšwa se hlagišitšwe ka bofokodi.</p> <p>-Ga se a šomiša melao ya maleba ya sebopego.</p>

	5–6	4½	4	3–3½	2½	2	0–1½
POLELO, SETAELE LE PALOBOHLATSE (MEPUTSO 6)	<p>-O šomišitše melao ka moka ya maleba ya sebopego.</p> <p>-Polelo ya setšweletšwa mo gontši ke ya maleba e bile e hlamilwe gabotse.</p> <p>-Tlotlontšu mo gohle ke ya maleba go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se nepagetše kudu.</p> <p>-Setšweletšwa ga se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamilwe bokaone ka nepagalo.</p> <p>-Tlotlontšu ke ya maleba gannyane go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se nepagetše kudu.</p> <p>-Setšweletšwa ga se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamilwe gabotse ka nepagalo.</p> <p>-Tlotlontšu e tloga e nepagetše go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele e tloga e le sa maleba.</p> <p>-Setšweletšwa se tloga se se na le phošo go laetša gore se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele ke bja maleba.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e lekanetše. Diphošo ga di thibele kelo ya dintlha.</p> <p>-Tlotlontšu e lekanetše go ya ka morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se nyakile go ba sa maleba.</p> <p>-Setšweletšwa se sa na le diphošo le ge se laetša go badišišwa le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele e nyakile go ba bja maleba.</p>	<p>-Setšweletšwa se hlamegile gabotsenyana, se na le diphošo tše ntši.</p> <p>-Tlotlontšu e a hlaelela e bile ga se ya swanela morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele se na le diphošo.</p> <p>-Setšweletšwa se na le diphošo tše ntši le ge se laetša se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele – telele kudu/kopana kudu.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e a fokola e bile go boima go e latela.</p> <p>-Tlotlontšu e nyaka phošollo ya go tsenelela le gona ga e a lokela morero, baamogedi ba tshedimošo le kamano.</p> <p>-Setaele ga se sepelelane le sererwa.</p> <p>-Setšweletšwa se tletše ka diphošo e bile se hlakahlakane le ge se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele – teleletelele/ kopanakopana.</p>	<p>-Tlhamego ya setšweletšwa e a fokola e bile go boima go e latela.</p> <p>-Tlotlontšu e nyaka phošollo e bile ga se ya lokela morero.</p> <p>-Setaele ga se sepelelane le sererwa.</p> <p>-Setšweletšwa se tletše ka diphošo e bile se hlakahlakane le ge se badišišitšwe le go ntšhwa diphošo.</p> <p>-Botelele – teleletelele/ kopanakopana.</p>

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tšeo di botšišitšwego.

1.2, 1.4, 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.5.4 ditaodišotlhalošo.

1.1 le 1.3 ke ditaodišokanegelo.

Taodišokanegelo

Tlhalošo:

Yona e laodiša kanegelo goba tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ya go anegwa:

- Kanegelo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- Gantši taodišo ye e ngwalwa ka lebaka le le fetilego.
- Ditemana tša matseno di swanetše go tanya šedi ya mmadi.
- Kanegelo ge e le ye botse e swanetše go ba le ntlha ye e e laetšago.
- Thumo ya moswananoši ya go kgahliša e a kgotsofatša.
- Kgahlego ya mmadi e swanetše go lotwa go fihla mafelelong.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.

Taodišotlhalošo

Tlhalošo:

Ka taodišotlhalošo, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe di ka hlalošwa.

Tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopolo ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo malebana le go bona, go kwa, go kgwatha le modumo di ka šomišwa go dira gore tlhalošo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 40

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2****2.1 Pego**

Pego e swanetše go laetša tše di latelago:

- Boithekgo/Bokamorago bja pego.
- Diteng tše di lebanego le mabaka a go dira gore barutwana ba be le mebele ye megolo.
- Diteng di akaretše dikgopolo le dikgopolotlaleletšo tše di laetšago dijo tše ba di jago le ditlwaelo tša bona tša ka mehla.
- E tšweletše matseno, mmele le mafelelo.
- E laetše kgodišo ya tatelano ya dikgopolo.
- Tšhomišopolelo ya maleba.
- Retšistara le segalo tša semmušo.
- E laetše bohlatse bjo bo kgodišago bja seo se hlolago mebele ye megolo.
- Leina le boitsebišo bja moithuti le mosaeno.

2.2 Ditshwayotshwayo

Di laetša tše di latelago:

- Maitemogelo a mong
- Ngwala ka motho wa pele
- Lebaka la bjale – (gantši)
- Mahlaodi le mantšu ao a tsošago maikutlo go tšweletša dikgopolo.
- Mmegi a tšweletše maemo a gagwe le tšhišinyo mabapi le ditshwayotshwayo
- Mmegi a tšweletše mahlakore a mabedi (kgahlego/go se kgahlege)
- Tšweletša dintlhakgolo ka boripana.
- Mmegi a se ke a anega ditaba ka moka, a šiele mmegelwa go ikgopolela le go ikagela seswantšhokgopolo seo se tlogo mo šušumetša go tšea kgato.
- A anege ka tsela yeo e ka dirago gore moanegelwa a dume go bala le go ikamantšha le ditiragalo tša puku yeo.

2.3 Lengwalo la taletšo

- Lengwalo le swanetše go laetša gore mongwadi o tsebana e bile o tlwaelane le moamogedi.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ye e memago moamogedi.
- Retšistara le segalo e be tša go laetša.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele bja maleba
 - Atrese ya mongwadi/moromedi
 - Madume/Matseno
 - Mafetšo a maleba bjalo ka 'Wa lena' le leina.

2.4 Lengwalo la temošo ka dikgerekgere tša go utswiwa.

- Lengwalo le swanetše go nepa tabakgolo.
- Lengwalo le laetše mabaka ka moka a go hlohleletša mongwadi go ngwala lengwalo. K.g.r. tshenyo ye e hlolwago ke go utswiwa ga ditšhipi.
- Lengwalo le tšweletše ditšhišinyo tša maleba.
- Retšistara le segalo e be tša semmušo.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
 - Sebopego le botelele tša maleba.
 - Atrese ya mongwadi/moromedi.
 - Atrese ya moamogedi.
 - Matseno.
 - Mafetšo a maleba bjalo ka 'Leina le sefane'.

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 20

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

POTŠIŠO YA 3

3.1 Maphephetsebiši

- Go be le hlogo ya seo se tsebišwago.
- Go be le tshedimošo ka botlalo.
- Dintlha mabapi le tsela yeo ba ka seketšago meetse ka gona.
- Go be le morero.
- Retšistara e be ya maleba.

Sebopego

- Hlogo ya maatlakgogedi.
- Dikgopolo tšeo di hlathollago kgopolokgolo.
- Šomiša fonte ya go fapana.
- E kgabišwe.
- E be ka gare ga lepokisi

3.2 Poskarata ya tebogo

Ela hloko tše di latelago:

- Maina a baamogedi.
- Morero.
- Retšistara le polelo e be tša maleba.
- E be ka gare ga lepokisana.
- Fonte e be ya maleba.

3.3 Ditaelo

- Di mabapi le eng?
- Di tšwelele ka mokgwa wa ntlha goba tlhalošo ka temana.
- E be tša malebana le tshedimošo.
- Retšistara e se be ya semmušo.

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 80